

Előfizetési árak:

Helyben és postán küldve: Egy évre 10 frt. Negyed évre 2 ft 50 kr. Fél évre 5 „ Egyes szám — „ 5 „

Előfizetési pénz s minden közlemény: főpiac, VECSEY-ház, földszint a szerkesztőségbe bérmentre küldendők.

Előfizethetni helyben: TELEGGDI K. LAJOS és ifj. CSÁTHY KAROLY könyvkereskedésében és a szerkesztőségénél. Egyébként a postahivatalok útján.

DEBRECZEN

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASZATI HIRLAP.

A debreczeni-vidéki „függetlenségi párt“ közlönye.

Megjelen hetenkint ötször: hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön és szombaton.

Hirdetési díj:

Négy hasábos pöttyösért 5 kr. Nagyobb terjedelmű, mint szintén több izbeli hirdetések, alku szerint a legolcsóbb árért.

Bélyegdíj: minden beiktatásért külön 30 kr.

„Nyilt-tér“en megjelenő közlemény minden petit sora 16 kr.

Név- vagy bérmentellenl beiktaldott kérésiratok nem vétetnek tekintetbe. — Ugyasintén kérésiratok nem adatnak vissza.

Képviselőházi botrány.

Debreczen, jun. 11.

Hogyha száz étellel bírna is egy ember s mind a százat elvetné egy nagy czél eléréseért, mégsem szerezne elég érdemet, hogy megbocsáttassék ama büne, mit másoldalról a társadalmi erkölcsök megrontása által szerzett.

A magyar nép, még a földhöz ragadt szegény is — higgadt, józanészű, és soha el nem hagyja magát ragadtatni muló lenyomások által. Mennyivel inkább áll ez a vagyonos osztályra, a művelt elemre, az intelligentiára. Hogy a magyar ember — tiszta magyart értünk — tettelegességek által adjon kifejezést érzelmeinek, kivált haragjának, ahoz hosszú időn felhalmozódó sérelmeknek, állandó bántalmaknak, megmegujuló bosszantásoknak kell járulni. Olyan a magyar ember lelke, mint az edzett egészséges test, mely hogy gyuladása jöjjön egy vagy más helyütt, huzamos izgatásra van szükség. A magyar ember lelke kisokra nem háborodik fel.

S mégis, ha végig nézünk a legközelebbi alkotmányos élet folyamán, az országgyűlések történetén, e magas helyen a nemzet képviselőiben egymást érik a legközelebbi időkben a botrányok, a kész akarya előidézett sértegetődzések, állszinbe tüntetve fel a külföld előtt a népet, melynek történetét jóformán a folyó országgyűlések nyomán ismeri az idegen. Mind ezen botrányok azonban a figyelmes szemlélő előtt egy pontra vezethetők, egy egyén személyiségével, cselekvéseivel hozhatók kapcsolatba, sőt

tőle a legjobb igyekezet sem választhatja el.

A Lónyay-kabinet bukását előidéző botrányos támadás, a Várady-Rohonczy, a Tisza-Németh Albert, a Nagy György Németh A., az Istóczy-Wahrmann botrányok mind kapcsolatban állanak egy személylyel, kinek kényuri jellege ellentmondást nem tűr, ellenben a szolgálékeknek mindent engedni hajlandó. E botrányok Tisza Kálmánnal egyenes vagy közvetett összeköttetésben vannak. — Ezek a botrányok azt bizonyítják, hogy a magyar nemzet beléletében nincsen nyugalom, hogy a nyugalmat egy hosszabb idő óta tartó izgalom semmisítette meg s a botrányok gyors ismétlődése a végkifejlés közeléte vall.

A mi már közelebből a Wahrmann és Istóczy-féle esetet illeti, nem tudjuk eléggé kifejezni megbotránkozásunkat a történet felett, eltekintve az általános viszonyoktól, melyre méltán mondhatja bárki is ki Magyarország jelen történetét figyeli, hogy itt valami r o t h a d, alig alig tudnók magyarázatát adni e gyászos cselekedetnek. De ha tekintetbe vesszük a körülményt, melyszerint Wahrmannak megengedteik megrovás nélkül oly kifejezést használni, melynél felényire rut és sulyos kifejezésekért ellenzéki képviselőtől következetesen megvonja a szót a ház elnök; ha tekintetbe vesszük a közönyt, a nem törődést, melylyel a miniszterium minden olyan kérdést, mely állását nem veszélyezteti, elodáz magától; ha tekintetbe vesszük a körülmé-

nyek véletlen találkozását, melyek a bizonyosság teljes látszatát adják bizonyos dolgoknak és a hivatlan, annál makacsabb toladokást, melylyel egy egész felekezet talán az igazság rovására minden tért megkísért, még magát a törvényeséket is gyanusítva, rendes medréből elterelni a közvéleményt; ha nem hagyjuk figyelmen kívül Istóczynak mindjárt a tettelegesség elkövetése utáni nyilatkozatát, melyszerint Wahrmann által következetesen és hosszabb idő óta üldöztetik minden téren: úgy némi kulcsot nyerünk a szomorú eset lélektani indító okához.

Am mindezek a körülmények képezhetnek ugyan Istóczy tettehez magyarázatot, de mentségül nem szolgálhatnak. A ki a magyar parlamentben indulatától elhagyva magát ragadtatni, egy képviselőt tetteleg bántalmaz: az a nemzetet bántalmazta, és jogot ad ellenségeinek műveletlenségünk, barbárságunkról hiteben megerősödni. Es ez okért nincsen oly erős rosszaló kifejezés, melyet elégnék tartanánk az Istóczy cselekedetével szemben.

Dániában rothad valami. Minden jel oda mutat, hogy Magyarorszában a kedélyek nyugtalanok és a türelmetlenség egyre inkább lábra kap. A magyar nemzet jellemvonása nem az idegesség, nem a kapkodás és hogy egyes cselekedetek ily ellentétbe helyezik önmagával, az nem mutat rendes állapotra s ezen állapot nem külső nyomástól származik; nem idegen kéz eszközli azt, hanem belőlről veszi eredetét egy férfunak páratlan hatalomvágyától.

Tisza nem akarja számba venni uralmának átkos hatását. Tehát azoknak kötelessége ez, kiknek hatalmában van kérdőre vonni még e hatalmas urat is, az országgyűlésnek, az uralkodónak.

Aki nem akarja, hogy a magyar nemzet hasonló esetekből kifolyólag újra pellengrére álltassék a világ előtt: annak akarnia kell, hogy Tisza mihamarább megbukjék, mert a rosztól úgy szabadulhatunk meg legbiztosabban, ha eredetét kutfejét semmisítjük meg.

Az országgyűlést szombaton zárják be királyi leirattal, mely egészen száraz, s csak a megnyitás s a bezárás idejét említi. Az országgyűlés új ülészsaka október 5 én nyílik meg.

A Rákóczi-ünnep.

Tegnap d. e. 11 órakor leplezték le a borsii várban azon emléktáblát, melyet a nagy R á k ó c z y Ferencz szülőházába illesztettek, s melyről több izben volt szó lapunkban.

Bár a nemzet jobbjai szívökből ünnepeltek e napon: még sem volt ez esemény — fájdalom — országos ünnep. S a nagy szabadsághősnek még porai is idegen földön nyugosznak!

A nemzet egyrésze loyaltás lázában szenved s nem ér rá ünnepelni nagyjainak emlékét, s nem mer azok egyik legkiválóbbja porainak egy sirt követelni a haza földjén!

Az emléktábla leleplezésére nagy közönség gyűlt egybe. Sátoralja-Ujhely ünnepet ült. Szombaton este megérkeztek a fellobogozott városba Nyiregyháza, Szabolcsmegye, Miskolcz és több megyék küldöttségei, a Kisfaludy-társaság részéről

fapad-maradványra, könyökömet a kis kezek asztalra támasztom, a mely inkább a penésztől, és mohától mint a festéktől zöld, s belemertülök kedvesem férfi jellemének tanulmányozásába. A levél nem hosszú, de ömledező, — Hugó nem abból a fajtából való, — de van valami benne, ami gyorsabban felugraszt székemről, mint ahogy ráültem, lekerget a kerti ösvényen, keresztül a káposztán és répán, almafakon és ribizli cserjének gyorsabban, tiszerte gyorsabban, mint feljövök, mig lelkendezve és dobogó szívvel visszaérkeztem meglepett csaiadóm körébe.

Czili és Dot elpárologtak, de a többi négy ott maradt, heverésze az étteremben s még mindig Grahame Desart jöveteléről beszélgetve, amin előre is gondoltam. Leveletem magasan csóváltam, s szünetet tartottam. nem beszédtárgy, hanem léleket hiányában.

— Honnan ez a hallatlan sietség? mondja Bab gunyorosan.

— Egész ki vagy a képedből kelve, Janka!

— Nem mondhatnád meg, mi lolt? — Van valami bajod Hugóval kérdi Dolly?

— Baj! Hát azt olvasod ki a szeméből, hogy valami baja van?

— Lányok, mondom nagyot lélekzve, mit adnátok egy újságért, — igazi újságért?

— Mit adnánk érte?! Hiszen nem fojthatnád magadba egy pillanatig sem, kifurná az oldalodat, nevetett Czili.

Néma gunyorral fordulok el tőle, (Folyt. köv.)

A „DEBRECZEN“ TÁRCZÁJA.

Dolly.

— Falusi történet. —

Irtá: Godfrey R.

Angolból ford: Györi József.

(Folytatás.)

A nyár arany napjai elfolytak s én vissza sültyedek a régi unalomba, de azzal a kedély-nyugalommal, a mely a leghétköznapi életbe is bizonyos tisztaságot lehel.

De a mint az ősz első homályos lehétrábocsátja a szép földre, nyugodt elégtelenségem tényleges valódi boldogságra válik, a mely képesit úgy az őrm, mint nővéreim folytonos évelődéseinek elviselésére.

Igy folynak napjaim. Egyszer az ebédnél mama felemeli hangját és megszólal. Az ő felelősége igen nagy hét egészseges, de még milyen egészseges, jóévtágyu leánnyal szemben, ha mindegyik kívánságának eleget akar tenni. Most azonban, bár rendesen mindegyikünk egyszerre szokott beszélni, még pedig lehetőleg tele torokból, mind elhallgatunk s mintegy megkövesült csendbe merültünk, — mert mama ezeket mondja:

— Gyermeked, hallottátok, mi az újság?

Egy pillanatra elcsendesülünk. Akkor aztán egyszerre kitérünk, hevesen, csaknem indulatosan,

— Újság? — Leszakadt az égbolt, hogy Blagdenbe újság is jöhet? mondja Boriska. Smallwied kisasszonyt a városba küldtem, mondja mama szokott szelid hangján, s ő azt mondja. —

— Mit, mit?

Most már hívék leszünk. Smallwied kisasszony a város birharangja ó legyen bárki meggyőződve, ő az első mindig a ki oda siet, hogy megtudja, mi történik.

— Azt mondja, hogy az ő Manosház legközelebb megnyílt. A házmester nagy sebbel-jobbal küldött a városba egy tuczat fehéreselédet, hogy egy néhány szobát feltisztogassanak.

Még apa is felemeli fejét s mély bámulat hangján megszólal: „Talán visszajött Graham ur?”

Léleketlünkét visszafojtva várjuk a feleletet.

— Nem; ha jól értestltem, nem Grahame ur, hanem fia érkezett meg, a ki most tette le vizagáját, még pedig sikerrel. A házmester csak néhány kis szobát hozott rendbe, de e végett is Bristolba kellett küldenie ácsért, hogy az ajtókat és ablakokat a hosszas rongálás után helyrehozassa.

Egy perczre elhallgatunk s akkor annyi kérdéssel ostromoljuk mamát hogy nevetve dugja be a fület kezével.

— Hogy néz ki?

— Mennyi idős?

— Mi a neve?

— Miért nem jön Grahame ur maga?

— Mennyi ideig marad? Fogjuk látni, mit gondol mama?

Utójára alig gyöz mama felelni.

— Nem mondhatom meg nektek, hogy néz ki, — mert sohasem láttam, mióta a gyermekköntöséből kiüött. Par hónappal fiatalabb Jankánál, s mikor anyja meghalt, Graham ur elutazott, s azóta a ház folytonosan zárva volt. Most meglehet, hogy csak igen rövid ideig marad, s nem nagyon sokat építhettek látására. Egészen megszabadulva jön haza.

Egy kicsit megdobb a szívünk. Ő oly fiatal s nekünk itt oly bizonytalan. Mégis — jobb valaki mint senki egy vidéki városban, a mely szinte olyan, mintha ki volna halva, azonkívül a fiatal Grahame Desart annyi tápot nyujtana a pletykára, hogy csak gyöznek rá az emberek fintorgatni az orukat.

Kíváncsiságom első fellobbanásán át esve, — nyugtalanul fészkeiödtém széke- men, várva, hogy apa megadja a jelt a felállásra. Most úgy tetszik, minha lassabban telnek az idő, mint valaha, mert egy levelet tartogatok zsebemben — olvasatlan levelet. Dél tájban szokott megjönni postánk, néha elébb, néha később, mert levélbordóknk félbena öreg ember, akinek hivatalos küldetésében husz mérföldet kell megtenni napjában, s gyakran megáll az uton, hogy kipihenje magát. — Több eszem van, minthogy hat pár gunyolódó szem előtt olvassak szerelmes levelet; most hát arra vártam, hogy észrevétlenül kiosonhassak. Végre sikerült kisompolyognom. A rozszant ócska nyári lakba vettem be magamat, kedvencz tanyájába a pókoknak és fülbemászóknak, hova a kert vége nyílt. Leülök a legszilárdabbnak látszó

usitása!

ly és zab,

malom

WINDT-féle élesztő nagy-

izijátékokat

Lajos,

ÉS.

üzletet

LERALBERT

Carl Fr. Burghard-féle

Advertisement for KUTSCHERA GYÖRGY, featuring a portrait and text about a business opportunity.

